

Raadsvoorstel

Zaaknummer:50852-2022/

Onderwerp: Bijzondere bijstand voor energielasten.

2022/		
Auteur	: Jacqueline van der Jagt	
Domein/te m	: Beleid Sociaal	
E-mail	: Jacqueline.vanderJagt@gemeentemaashorst. nl	Effect op de begroting
Port.	: R. Sour	☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp

Bijzondere bijstand voor energielasten

Advies

1. Kennis te nemen van het besluit van het college om de mogelijkheid te bieden aan huishoudens met een inkomen boven 120% van de bijstandsnorm om via de bijzondere bijstand (binnen de kaders zoals aangegeven in bijlage 1) een tegemoetkoming in de energielasten in 2022 aan te vragen van maximaal € 1.300, -
2. Het benodigde budget voor het uitkeren van deze bijzondere bijstand voor energielasten ad € 375.000 beschikbaar te stellen middels vaststelling van bijgevoegde begrotingswijziging nr.26
3. Het benodigde budget voor de uitvoeringskosten van deze bijzondere bijstand voor energielasten ad € 150.000 beschikbaar te stellen middels vaststelling van bijgevoegde begrotingswijziging nr. 26
4. Het totaal benodigde budget onder 2. en 3. ten laste te brengen van de Algemene Reserve.
5. De niet benutte middelen in 2022 over te hevelen naar 2023 met een maximum van het beschikbare budget, zodat deze beschikbaar blijven voor de afwikkeling van de aanvragen met betrekking tot 2022 in het jaar 2023

Inleiding

De energielasten zijn dit jaar o.a. voor huishoudens ongekend hoog, door de stijging van de energieprijzen. Het Rijk compenseert huishoudens met een laag inkomen door middel van de Eenmalige energietoeslag van € 1.300, -. Dit wordt uitgevoerd door de gemeente.

De inkomensgrens om in aanmerking te komen voor de energietoeslag is 120% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Dit is een harde grens. Mensen met een iets hoger inkomen komen niet in aanmerking voor deze energietoeslag. Toch zijn er onder deze groep

huishoudens die ook hoge energielasten hebben, daardoor moeilijk rond kunnen komen en vaak schulden moeten maken. Daarnaast zijn er ook andere categorieën zoals studenten die niet in aanmerking komen voor de energietoeslag maar in sommige gevallen wel de volledige energielasten van hun woning moeten betalen.

De gemeente kan met maatwerk deze groep financieel tegemoetkomen, namelijk via de (individuele) bijzondere bijstand. Deze mogelijkheid wordt ook genoemd in de landelijke handreiking energietoeslag.

Beoogd effect

Financieel ondersteunen van gezinnen met een inkomen boven 120% maar met hoge energielasten.

Argumenten

1.1 Bijzondere bijstand biedt ondersteuning met maatwerk.

Er is een aanzienlijke groep die wegens het inkomen(net) niet in aanmerking komt voor de energietoeslag, maar wegens de hoge energielasten wel moeite heeft om rond te komen. Vanuit de individuele bijzondere bijstand kunnen wij deze groep financieel tegemoetkomen, op grond van de bestaande beleidsregels bijzondere bijstand (zie ook bijlage 1). Hierbij wordt gekeken naar het feitelijke kostenverschil (tussen oude en nieuwe energiekosten), en wordt er rekening gehouden met de draagkracht van het inkomen boven 120% bijstandsnorm. Met andere woorden: er wordt maatwerk geboden aan de gezinnen die het nodig hebben. Dit sluit goed aan op het minimabeleid van Maashorst, waarbij de inkomensgrens van 120% geldt en het inkomen daarboven wordt aangemerkt als draagkracht.

De maximale financiële ondersteuning voor energielasten is daarbij niet hoger dan het bedrag van de Regeling Eenmalige energietoeslag (€ 1.300, -)

1.2 Ook studenten met hoge energielasten kunnen via deze weg ondersteuning krijgen

Studenten hebben geen recht op de energietoeslag. De reden hiervoor is dat ze wegens kamerbewoning vaak niet de gehele energielasten betalen, maar dat dit is verwerkt in de maandelijkse huur. Er zijn echter studenten die wegens hun woonsituatie de volledige energielasten moeten betalen. Zij kunnen middels een aanvraag bijzondere bijstand toch een tegemoetkoming op de energielasten aanvragen.

1.3 De individuele bijzondere bijstand voor energielasten is aanvullend op de rijksmaatregelen die worden getroffen.

Op Prinsjesdag zijn een aantal maatregelen aangekondigd die in 2023 de koopkracht moeten herstellen van met name lage-en middeninkomens. Deze maatregelen zijn o.a.:

- Er komt een tijdelijk prijsplafond voor gas en elektriciteit voor huishoudens. Dit gaat mogelijk al in per 1 november 2022;
- Het minimumloon gaat omhoog per met 10% Ook de gekoppelde uitkeringen (zoals de bijstand en de AOW) stijgen hierdoor;
- De huurtoeslag, zorgtoeslag en het kindgebonden budget gaan omhoog;
- Gemeenten krijgen € 1,4 miljard om in 2023 opnieuw een energietoeslag van € 1.300 uit te keren aan huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum;
- Gemeenten krijgen € 125 miljoen extra voor sociaal minimabeleid om mensen te helpen die acuut in de problemen komen.

Ondanks deze maatregelen willen we huishoudens met een inkomen boven 120% bijstandsnorm in 2022 kunnen ondersteunen via de bijzondere bijstand. De hierboven genoemde maatregelen gaan voor het grootste gedeelte pas in per 1 januari 2023, terwijl veel huishoudens dit jaar hoge energielasten hebben.

5.1 Overheveling is noodzakelijk omdat aanvragen m.b.t. 2022 en de verwerking ervan kan plaatsvinden in 2023

Voor de verwerking van de aanvragen is in een aantal gevallen de jaarafrekening van de energieleverancier over 2022 nodig. Deze zal vaak pas komen in 2023. De afwikkeling zal in een aantal gevallen dan ook pas plaats kunnen vinden in 2023. Budgetten die nu voor de Regeling beschikbaar komen in 2022 moeten dus ook voor 2023 beschikbaar blijven.

Kanttekeningen

1.4 Omliggende gemeenten kiezen voor de oplossing van een ophoging van de inkomensgrens energietoeslag naar 130% bijstandsnorm. Dat is echter niet ons advies.

Omliggende gemeenten (Oss, Meijerijstad, Boekel, Bernheze en Land van Cuijk) hebben recentelijk gekozen voor een ophoging van de inkomensgrens van de energietoeslag naar 130% bijstandsnorm. Hiermee worden gezinnen met een inkomen iets boven 120% bijstandsnorm toch bereikt met de energietoeslag. Het advies is echter om deze gemeenten hierin niet te volgen. Verhoging van de inkomensgrens is een generieke maatregel die kostbaar is. Ook gezinnen met een inkomen tussen 120% en 130% die niet in de financiële problemen zitten, ontvangen dan € 1.300,-, ongeacht de hoogte van hun energielasten. Ongeveer 750 gezinnen in Maashorst zouden hier dan mogelijk gebruik van maken, wat neerkomt op extra uitgaven energietoeslag van € 975.000,-. Hier zitten de extra uitvoeringskosten nog niet bij. En ook bij een grens van 130% bijstandsnorm vallen er huishoudens buiten, die weer net met hun inkomen daarboven zitten, maar misschien ook hoge energiekosten hebben. Door te ondersteunen met maatwerk via de bijzondere bijstand, worden de gezinnen die het nodig hebben gericht ondersteund. Tot slot: voor de gemeenten die de inkomensgrens hebben verhoogd naar 130% bijstandsnorm, zal deze inkomensgrens ook moeten worden gehanteerd in 2023, als de energietoeslag nog een keer wordt opengesteld. Het is de vraag of het dan nog nodig is, als de rijksmaatregelen voor koopkrachtverbetering zijn doorgevoerd. Daarbij zijn de middelen die de gemeente krijgt van het Rijk voor de energietoeslag gebaseerd op een inkomensgrens van 120% bijstandsnorm.

2.1 Financiële ondersteuning via bijzondere bijstand vraagt ook om extra middelen.

Naar verwachting zullen er ongeveer 2500 aanvragen afgewikkeld worden binnen de Regeling Eenmalige energietoeslag. De doelgroep die daar net buiten valt en in aanmerking komt voor deze maatwerkregeling via de bijzondere bijstand wordt geschat op 600 tot 750 huishoudens. We gaan daarbij uit van een gemiddelde toekenning van € 750,00 per huishouden (rekening houdend met draagkracht van het huishouden). Gezien het hoge gebruik van de energietoeslag, gaan we uit van 500 gezinnen die een aanvraag bijzondere bijstand gaan doen. De extra uitgaven bijzondere bijstand komen dan uit op € 375.000. Omdat het een open-eind regeling betreft is er sprake van een financieel risico omdat het werkelijke aantal of de hoogte van de gemiddelde toekenning kan afwijken.

Hier zitten nog niet de uitvoeringskosten van deze regeling bij (zie kopje financiën)

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

Het betreft hier een uitbreiding van de mogelijkheden van de individuele bijzondere bijstand ten aanzien van energielasten. Dit is een aanpassing van beleid ten gunste van de inwoner. Gezien de snelheid waarmee we dit willen invoeren, hebben we dit voorstel niet voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). Zij zijn wel over dit voorstel geïnformeerd.

Communicatie

De mogelijkheid om via bijzondere bijstand financiële ondersteuning aan te vragen voor hoge energielasten (als men niet in aanmerking komt voor de energietoeslag) zal op de gemeentelijke website verschijnen en op de gemeentepagina.

Financiën.

De verwachte extra incidentele uitgaven in 2022 voor bijzondere bijstand bedragen € 375.000. Daarnaast is voor de uitvoering van de Regeling (verwerking van 500 aanvragen) naar verwachting een extra incidenteel budget van € 150.000 voor extra inhuur van personeel noodzakelijk.

Voorgesteld wordt de geraamde uitgaven ad. € 525.000 ten laste te brengen van de Algemene reserve en daartoe bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

- Bijlage 1. Beleidskaders bijzondere bijstand voor energielasten
- Bijlage 2. Begrotingswijziging 26 BB energielasten

Bijlagen ter informatie

- Bijlage 3. Beleidsregels bijzondere bijstand 2022 gemeente Maashorst

Maashorst, 11 oktober 2022

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. van Deurzen

drs. P.L.A. Rüpp

Raadsbesluit

Zaaknummer: 50852-2022

De raad van de gemeente Maashorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 11 oktober 2022:

gelet op artikel 35, lid 1 Participatiewet en de beleidsregels bijzondere bijstand 2022 gemeente Maashorst ;

b e s l u i t

1. Kennis te nemen van het besluit van het college om de mogelijkheid te bieden aan huishoudens met een inkomen boven 120% van de bijstandsnorm om via de bijzondere bijstand (binnen de kaders zoals aangegeven in bijlage 1) een tegemoetkoming in de energielasten in 2022 aan te vragen van maximaal € 1.300, -
 2. Het benodigde budget voor het uitkeren van deze bijzondere bijstand voor energielasten ad € 375.000 beschikbaar te stellen middels vaststelling van bijgevoegde begrotingswijziging nr. 26
 3. Het benodigde budget voor de uitvoeringkosten van deze bijzondere bijstand voor energielasten ad € 150.000 beschikbaar te stellen middels vaststelling van bijgevoegde begrotingswijziging nr. 26
 4. Het totaal benodigde budget onder 2. en 3. ten laste te brengen van de Algemene Reserve.
 5. De niet benutte middelen in 2022 over te hevelen naar 2023 met een maximum van het beschikbare budget, zodat deze beschikbaar blijven voor de afwikkeling van de aanvragen met betrekking tot 2022 in het jaar 2023
-

Vastgesteld in de openbare vergadering van 20 oktober 2022.

De raad voornoemd,
de interim griffier,

A.W.J.M. Cornelissen MMC

de voorzitter,

drs. P.L.A. Rüpp